T078 BL VIII (27) 1447 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Bì Cách Sự QT

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1447

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÌ CAÙCH SÖÏ QUYEÅN THÖÔÏNG

Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù ôû trong thoân Baø-saùch-ca coù moät tröôûng giaû teân laø Löïc quaân (Baø- la-tieân) giaøu coù nhö Tyø sa moân thieân vöông, tuy cöôùi vôï ñaõ laâu nhöng vaãn chöa coù con, oâng buoàn raàu suy nghó: “Nay ta giaøu coù nhieàu taøi baûo nhöng laïi khoâng coù con, khoâng coù ngöôøi thöøa keá, sau khi ta qua ñôøi gia saûn aét bò vua tòch thu”, moät ngöôøi thaân quen baûo oâng neân caàu khaån thaàn linh, tröôûng giaû nghe lôøi tìm ñeán caùc mieáu thôø thieân thaàn, quyû thaàn ôû khaép nôi ñeå caàu khaån nhöng vaãn khoâng coù con. Nhieàu ngöôøi thaáy vaäy lieàn noùi: “Neáu caàu khaån thieân thaàn maø coù ñöôïc con thì ngöôøi treân theá gian ñeán caàu khaån coù tôùi caû ngaøn ngöôøi con khaùc naøo vua Chuyeån luaân”. Thaät ra phaûi coù ñuû ba ñieàu kieän môùi coù theå coù con: Moät laø cha meï giao hoäi, hai laø ngöôøi meï ñuùng vaøo thôøi kyø coù thai, ba laø thaân trung aám hieän tieàn. Thôøi gian sau coù moät höõu tình ôõ coõi khaùc qua ñôøi thaùc thai nôi vôï cuûa tröôûng giaû, neáu laø ngöôøi nöõ minh hueä thì coù naêm loaïi trí ñaëc bieät khaùc vôùi ngöôøi nöõ bình thöôøng, ñoù laø bieát ngöôøi nam coù taâm duïc, bieát thôøi tieát, bieát töø ngöôøi naøo ñeå ñöôïc thoï thai, bieát laø nam vaø bieát laø nöõ. Neáu thai laø con trai thì naèm beân hoâng phaûi, neáu laø con gaùi thì naèm hoâng beân traùi. Luùc ñoù ngöôøi vôï tröôûng giaû vui möøng baùo cho choàng bieát laø mình coù thai vaø thai chaéc laø con trai vì naèm ôû hoâng beân phaûi, tröôûng giaû nghe roài heát söùc vui möøng cöôøi noùi raèng: “Ta ñaõ traûi qua thôøi gian daøi caàu khaån thieân thaàn môùi coù ñöôïc con, sau naøy seõ gaùnh vaùc khoù nhoïc

SOÁ 1447 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA BÌ CAÙCH SÖÏ, Quyeån Thöôïng 396

cho ta, troâng coi gia nghieäp cho ta, vieäc gí ta chöa laøm ñöôïc noù seõ laøm thay ta, keá thöøa gia nghieäp laøm cho höng thaïnh. Sau khi ta cheát, noù seõ truy phöôùc cho ta, xöng teân ta vaø caàu nguyeän cho ta ñöôïc sanh vaøo coõi laønh, nay ta ñöôïc toaïi nguyeän roài”. Luùc ñoù tröôûng giaû saép xeáp cho vôï ôû treân laàu cao ñeå chaêm soùc tuøy thôøi noùng laïnh, aên uoáng thích nghi, trang söùc cho vôï baèng caùc chuoãi anh laïc trang nghieâm nhö thieân nöõ... tai khoâng nghe tieáng xaáu, maét khoâng nhìn saéc xaáu... ñuû ngaøy thaùng ñeán kyø sanh nôû sanh ñöôïc moät beù trai dung maïo ñoan nghieâm, ai naáy ñeàu yeâu meán, vöøa sanh ra treân loã tai ñaõ coù ñeo khoen baùu, töï phaùt ra tieáng. Tröôûng giaû lieàn cho môøi vò chuyeân gia veà vaät baùu ñeán ñeå ñònh giaù trò cuûa voøng tai baùu naøy, vò chuyeân gia noùi: “Khoâng theå ñònh giaù ñöôïc, nhöng thoâng thöôøng moät vaát baùu voâ giaù ñeàu ñònh löôïng khoaûng chöøng moät caâu chi”. Traûi qua hai möôi moát ngaøy tröôûng

giaû hoäi hoïp thaân toäc ñeå aên möøng vaø ñaët teân cho beù, thaân toäc noùi: “Haøi nhi töø trong Vaên tinh sanh ra, laïi coù ñeo voøng tai baùu voâ giaù, vaäy neân ñaët teân cho beù laø Vaên-caâu-chi-nhó (ÖÙc nhó)”. Ngay trong ngaøy sanh ÖÙc nhó, tyø nöõ trong nhaø tröôûng giaû cuõng sanh hai con trai: moät teân laø Noâ (Ñaø-saùch-ca), moät teân laø UÛng hoä (Ba- laïc-ca). Tröôûng gia giao ÖÙc nhó cho taùm baø vuù nuoâi: Hai baø lo vieäc buù môùm, hai baø lo vieäc boàng giöõ, hai baø lo vieäc taém röûa, hai baø cuøng vui ñuøa. ÖÙc nhó ñöôïc nuoâi döôõng baèng caùc loaïi thöùc aên ngon boå nhö söõa, toâ, laïc, ñeà hoà... neân mau lôùn nhö boâng sen leân khoûi maët nöôùc. Ñeán tuoåi tröôûng thaønh hoïc thoâng caùc moân hoïc vaø caùc kyõ ngheä, tröôûng giaû cho xaây ba toøa nhaø thích hôïp vôùi ba muøa ñoâng haï vaø thu cho ÖÙc nhó ôû, laïi cho laøm ba khu vöôøn cho öùc nhó vui chôi. Baûn thaân tröôûng giaû troâng coi heát moïi vieäc trong nhaø raát vaát vaû, ÖÙc nhó thaáy theá lieàn hoûi taïi sao cha laïi khoå nhoïc nhö vaäy, tröôûng giaû noùi: “Con coøn treû chæ bieát höôûng thuï neân cha phaûi khoå nhoïc nhö vaäy, nhöng khoâng bao laâu nöõa khoå nhoïc naøy seõ chaám döùt”, ÖÙc nhó nghe roài lieàn noùi vôùi cha: “Neáu vaäy xin cha cho con ra bieån tìm chaâu baùu”... Tröôûng giaû khuyeân can khoâng ñöôïc, bieát con ñaõ quyeát chí neân baèng loøng cho con ñi, sau ñoù tröôûng giaû cho rung chuoâng boá caùo: “Nhöõng ngöôøi cö truù nôi ñaây haõy nghe: Nay con ta muoán ra bieån tìm chaâu baùu, neáu ai chòu ñi theo thì treân ñöôøng ñi khoûi phaûi ñoùng thueá vaø neân töï söûa soaïn haønh trang ñeå cuøng leân ñöôøng”. Luùc ñoù coù naêm traêm thöông nhôn ñeán muoán cuøng ñi theo, tröôûng giaû thieát ñaõi hoï aên no ñuû roài daën doø: “Caùc ngöôøi haõy yeâu con ta nhö ta ñaõ yeâu noù, neáu noù laøm vieäc baát thieän khoâng lôïi ích thì neân khuyeân can”, caùc thöông nhôn nhaän lôøi; tröôûng giaû laïi noùi vôùi con: “Con phaûi nghe theo lôøi caùc thöông nhôn nhaéc nhôû, treân ñöôøng ñi con khoâng ñöôïc ñi tröôùc cuõng khoâng ñöôïc ñi

SOÁ 1447 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA BÌ CAÙCH SÖÏ, Quyeån Thöôïng 397

sau, vì sao?, vì neáu gaëp cöôùp maïnh baïo, chuùng seõ taán coâng nhöõng ngöôøi ñi tröôùc; neáu gaëp cöôùp söùc yeáu, chuùng seõ taán coâng nhöõng ngöôøi ñi sau. Neáu vò thöông chuû bò toån thì caùc thöông nhôn cuõng bò toån”, ngöôøi con vaâng lôøi cha daïy baûo; tröôûng giaû laïi goïi hai noâ boäc trong nhaø ñeán baûo raèng: “Hai ngöôi khoâng ñöôïc rôøi xa con ta”, hai noâ boäc vaâng lôøi. Daën doø ñaâu ñoù xong xuoâi, tröôûng giaû chuaån bò xe löøa vaø moïi thöù caàn duøng ñaày ñuû cho con leân ñöôøng. Luùc ñoù ngöôøi con ñeán töø giaõ meï, ngöôøi meï nghe roài lieàn ngaát xæu vaø can ngaên con ñöøng ñi vì sôï khoâng bieát bao giôø gaëp laïi, ngöôøi con töùc giaän noùi: “Gaëp laïi nhau trong coõi aùc”, ngöôøi meï noùi: “Con noùi ra lôøi thoâ aùc nhö vaäy laø khoâng toát, con neân saùm hoái cho toäi nheï bôùt”, ngöôøi con nghe roài lieàn ñoái tröôùc meï saùm hoái, saùm hoái xong roài leân ñöôøng, moïi ngöôøi tieãn ñöa ñeàu caàu chuùc an laønh. Ñoaøn thöông nhaân goàm coù thöông chuû laø ngöôøi con cuûa tröôûng giaû vaø naêm traêm thöông nhôn tuaàn töï traûi qua nhieàu thoân xoùm cuoái cuøng tôùi cöûa bieån, thöông chuû ñem naêm traêm tieàn vaøng thueâ thuyeàn vaø naêm ngöôøi gioûi veà ñi bieån goàm coù moät ngöôøi

caàm laùi, moät ngöôøi bieát phöông höôùng, moät ngöôøi bieát söõa chöõa thuyeàn, moät ngöôøi bieát phaân bieät vaø moät thuyeàn tröôûng. Sau khi caàu nguyeän xong, thuyeàn xuaát phaùt ñeán ñaûo chaâu baùu, laáy ñöôïc nhieàu baùu vaät roài trôû veà ñöôïc an oån. Leân bôø thöông chuû cuøng hai noâ boäc ôû rieâng moät nôi treân baõi caùt, sau ñoù baûo moät noâ boäc: "Naøy Ñaø-saùch-ca, ngöôi haõy ñeàn xem caùc thöông nhôn ñang laøm gì?", noâ boäc naøy ñeán nôi thaáy caùc thöông nhôn ñeàu ñang nguû neân cuõng naèm nguû theo. Thöông chuû sau ñoù laïi baûo noâ boäc thöù hai ñeán xem caùc thöông nhôn ñang laøm gì, noâ boäc naøy ñeán nôi thì thaáy caùc thöông nhôn ñang chuaån bò leân ñöôøng. Luùc ñoù Ñaø-saùch-ca baûo Ba-laïc-ca ñi baùo cho thöông chuû bieát thì Ba-laïc- ca laïi baûo Ñaø-saùch-ca ñi baùo, cuoái cuøng Caû hai ñeàu khoâng ñi baùo maø ñi cuøng caùc thöông nhôn. Saùng hoâm sau tìm khaép nôi khoâng thaáy thöông chuû ñaâu môùi hoûi caùc thöông nhôn, ngöôøi ñi sau noùi laø ôû tröôùc, ngöôøi ñi tröôùc noùi laø ôû sau, nhöng tröôùc sau ñeàu khoâng tìm thaáy, caùc thöông nhôn noùi vôùi nhau: "Chuùng ta boû thöông chuû laïi laø traùi ñaïo lyù, phaûi quay laïi tìm". Moät thöông nhôn noùi; "Ñöôøng ñi raát nguy hieåm, neáu quay trôû laïi tìm e cuõng khoâng tìm ñöôïc, chuùng ta ñaønh phaûi phöông tieän, khi trôû veà ñeán nôi neáu ngöôøi cha hoûi veà thöông chuû thì ngöôøi ñi tröôùc neân noùi laø ôû phía sau, neáu hoûi ngöôøi ñi sau thì neân noùi laø ôû phía tröôùc, khoâng ñöôïc noùi laø chuùng ta ñaõ boû rôi thöông chuû". Nhaát trí vôùi nhau roài caùc thöông nhôn tieáp tuïc leân ñöôøng trôû veà thoân Ñaø-saùch-ca, tröôûng giaû Baø-la-tieân nghe tin vui möøng ra ñoùn vaø hoûi veà con mình, hoï ñeàu traû lôøi nhö ñaõ baøn tính tröôùc, tröôûng giaû nghe roài suy nghó: "Nhöõng ngöôøi naøy doái gaït ta,

con ta ñaõ cheát hay laø bò laïc maát". Cho laø con mình ñaõ cheát neân tröôûng giaû ñau khoå tuyeät voïng, thaân quyeán vaø nhöõng ngöôøi ñeán thaêm ñeàu buoàn khoùc, vôï choàng tröôûng giaû vì thöông khoùc con neân hai maét bò muø. Tröôûng giaû ñem taát caû vaät duïng maø ngöôøi con ñaõ duøng tröôùc kia nhö y phuïc giaøy deùp... ñem ñeå trong mieáu thôø vaø vieát leân treân ñoù: "Nguyeän cho con toâi neáu coøn soáng thì ôû choã naøo cuõng ñöôïc bình an, neáu ñaõ cheát thì ñöôïc sanh veà coõi laønh". Luùc ñoù thöông chuû nguû queân treân baõi caùt ñeán saùng hoâm sau, maët trôøi chieáu leân ngöôøi môùi tænh daäy, nhöng khoâng bieát ñöôøng ñi vì gioù caùt thoåi maát heát daáu veát. Thöông chuû khoâng bieát caùc thöông nhôn ñaõ ñi veà höôùng naøo neân cöù côõi löøa ñi veà phía tröôùc, con löøa bieát laïc ñöôøng neân ñi töø töø, thöông chuû thaáy löøa ñi chaäm neân duøng roi ñaùnh, löøa bò ñaùnh ñau khoâng theå ñi ñöôïc nöõa. Thöông chuû suy nghó: "Ai laïi ôû trong caûnh khoán khoå naøy khoâng coù taâm töø bi ñaùnh löøa nhö theá", nghó roài lieàn boû löøa ñi boä veà phía tröôùc thì thaáy coù moät thaønh saét, töôøng vaùch cao ngaát. Thöông chuû ñeán cöûa thaønh thaáy coù moät tröôïng phu thaân hình cao lôùn, boä daïng ñaùng sôï lieàn hoûi: "Thöa oâng trong thaønh coù nöôùc khoâng?", ngöôøi naøy khoâng noùi neân thöông chuû ñi vaøo thaønh tìm khaép nôi vaãn khoâng thaáy coù

nöôùc, vì quaù khaùt neân thaàn trí meät moõi gaøo leân: Nöôùc, nöôùc. Luùc ñoù boãng coù naêm traêm ngaï quyû thaân hình nhö caây goã chaùy, toùc xoûa che thaân, coå nhoû nhö kim, buïng to nhö nuùi lôùn, löûa töø chi phaàn phun ra trôû laïi ñoát thaân, cuøng ñeán choã thöôøng chuû xin nöôùc, thöôøng chuû noùi: “Toâi vì quaù khaùt neân môùi vaøo ñaây tìm nöôùc”, ngaï quyû noùi: “Ñaây laø thaønh cuûa ngaï quyû laøm gì coù nöôùc, chuùng toâi ôû ñaây ñaõ möôøi hai naêm chöa heà nghe ñeán nöôùc”, thöôøng chuû hoûi: “Caùc vò taïo nghieäp gì maø sanh vaøo thaønh naøy?”, ngaï quyû noùi: “Ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä phaàn nhieàu ít tin, duø toâi coù noùi oâng cuõng khoâng tin”, thöôøng chuû noùi: “Chính toâi thaáy ngay tröôùc maét, laøm sao khoâng tin”, ngaï quyû noùi keä: “Toâi töøng maéng chöûi, thöôøng saân haän, Boûn xeûn tieác cuûa, khoâng cho ngöôøi, Cuõng chöa bao giôøi haønh boá thí, Do nghieäp naøy sanh laøm ngaï quyû”. Luùc ñoù thöôøng chuû sanh taâm nhaøm lìa phieàn naõo voäi chaïy ra khoûi thaønh, gaëp tröôïng phu ñöùng ôû cöûa thaønh khi naûy lieàn noùi: “Neáu hoài naûy oâng noùi ñaây laø thaønh cuûa ngaï quyû thì toâi ñaõ khoâng vaøo”, tröôïng phu noùi: “Haù thöôøng chuû khoâng nghe thaáy ngöôøi naøo ñaõ vaøo trong thaønh ngaï quyû thì khoâng theå trôû ra ñöôïc hay sao? Vì oâng coù ñaïi phöôùc ñöùc neân môùi thoaùt ra ñöôïc, haõy rôøi khoûi nôi ñaây nhanh leân”. Thöôøng chuû nghe roài voäi

SOÁ 1447 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA BÌ CAÙCH SÖÏ, Quyeån Thöôïng 399

ñi nhanh veà phía tröôùc, trôøi veà chieàu môùi thaáy phía tröôùc coù moät thieân cung, trong ñoù coù moät Thieân töû vaø boán thieân nöõ ñang cuøng nhau hoan laïc. Thieân töû töø xa thaáy thöôøng chuû ñi ñeán lieàn hoûi coù khaùt khoâng, ñaùp laø raát ñoùi, Thieân töû baûo thöôøng chuû ñi taém röûa roài baûo doïn caùc moùn aên ngon ra cho aên roài baûo nguû laïi ñeâm. Saùng hoâm sau maët trôøi vöøa moïc thì thieân cung lieàn bieán maát, boán thieân nöõ bieán thaønh choù ñen ñeø Thieân töû uùp maët treân giöôøng saét noùng ñoû roài aên thòt treân löng cuûa Thieân töû. Ñeán khi trôøi vöøa suïp toái thì caûnh ñoù lieàn bieán maát, thieân cung vaø boán thieân nöõ hieän trôû laïi nhö cuõ. Thöôøng chuû nhìn thaáy roài laáy laøm quaùi dò lieàn hoûi Thieân töû: “Ngöôøi ñaõ taïo nghieäp gì maø sanh vaøo nôi naøy?”, Thieân töû noùi: “Ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä phaàn nhieàu ít tin, duø toâi coù noùi oâng cuõng khoâng tin”, thöôøng chuû noùi: “Chính toâi thaáy ngay tröôùc maét, laøm sao khoâng tin”, Thieân töû noùi keä: “Xöa kia ban ngaøy haïi maïng ngöôøi, Ban ñeâm trì giôùi sieâng tu haønh, Do nhaân duyeân naøy sanh ôû ñaây, Thoï laáy nghieäp quaû thieän aùc naøy”. Thöôøng chuû hoûi: “Baøi keä naøy coù nghóa gì?”, Thieân töû noùi: “Xöa kia toâi ôû trong thoân Baø-saùch-ca laøm ngöôøi ñoà teå thöôøng gieát deâ baùn thòt ñeå kieám soáng. Luùc ñoù coù Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na khuyeân toâi caûi hoái, ñöøng taïo nghieäp naøy nhöng toâi khoâng nghe theo, Thaùnh giaû laïi khuyeân toâi ban ñeâm neân trì giôùi tu haønh, toâi lieàn vaâng theo. Do nhaân duyeân naøy neân ban ngaøy chòu khoå baùo, ban ñeâm ñöôïc höôûng quaû baùo dieäu laïc. Thöôøng chuû neáu coù ñeán thoân kia neân noùi cho con trai con gaùi cuûa toâi bieát: Cha caùc ngöôøi ñang chòu quaû baùo ñau khoå, caùc ngöôøi neân caûi hoái ñöøng laøm

nghieäp saùt naøy nöõa". Thöông chuû noùi: "Nhö ngöôøi ñaõ noùi ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä khoù tin", Thieân töû noùi: "Thöông chuû noùi vôùi con toâi raèng: Ngay döôùi ñaát choã gieát deâ coù moät bình vaøng, noù haõy ñaøo leân laáy duøng tuøy yù vaø neân thöôøng cuùng döôøng Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na, vò aáy laø phöôùc ñieàn cuûa trôøi ngöôøi ñaùng cuùng döôøng, khi cuùng neân xöng teân toâi vaø nguyeän cho toâi toäi ñöôïc tieâu dieät", Thöông chuû nhaän lôøi roài tieáp tuïc ñi veà phía tröôùc, laïi thaáy moät thieân cung trong ñoù coù moät Thieân töû vaø caùc thieân nöõ ñang vui thuù, Thieân töû töø xa thaáy thöông chuû ñeán lieàn hoûi coù ñoùi khoâng, ñaùp laø ñoùi, Thieân töû baûo ñi taém röûa roài cho doïn leân caùc moùn aên ngon, thöông chuû aên xong roài ñi nghæ, ñeán chieàu toái thieân cung boãng bieán maát, Thieân nöõ bieán thaønh con raén lôùn quaán quanh ngöôøi Thieân töû roài aên laáy naõo, ñeán trôøi saùng thieân cung laïi hieän ra vaø Thieân nöõ hieän hình laïi nhö cuõ. Thöông chuû cuõng nhö laàn tröôùc hoûi Thieân töû:

SOÁ 1447 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA BÌ CAÙCH SÖÏ, Quyeån Thöôïng 401

"Ngöôøi ñaõ taïo nghieäp gì maø sanh vaøo nôi naøy?", Thieân töû noùi: "Ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä phaàn nhieàu ít tin, duø toâi coù noùi oâng cuõng khoâng tin", thöông chuû noùi: "Chính toâi thaáy ngay tröôùc maét, laøm sao khoâng tin", Thieân töû noùi keä: "Ñeâm nguû vôùi vôï ngöôøi, Ban ngaøy hoä Thi la, Chính do nghieäp quaû naøy, Neân thoï baùo thieän aùc". Thöông chuû hoûi: "Keä naøy coù nghóa gì?", Thieân töû noùi: "Tröôùc ñaây toâi ôû thoân Baø-saùch-ca, thöôøng haønh daâm duïc vôùi vôï vaø con gaùi cuûa ngöôøi. Sau ñoù Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na khuyeân toâi neân töø boû nghieäp aùc ñaõ taïo nhöng toâi khoâng nghe theo, vì theá Thaùnh giaû baûo toâi ban ngaøy neân giöõ giôùi, toâi vaâng theo. Do nghieäp quaû naøy neân nay ban ngaøy toâi höôûng dieäu laïc, coøn ban ñeâm phaûi chòu khoå baùo. Thöông chuû neáu coù ñeán thoân kia neân noùi vôùi con toâi raèng: Cha ngöôi do ñôøi tröôùc ñaõ daâm vôùi vôï vaø con gaùi cuûa ngöôøi, do taïo nghieäp naøy neân nay chòu khoå nôi ñòa nguïc", thöông chuû noùi: "Ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä khoù tin, laøm sao hoï tin toâi noùi", Thieân töû noùi: "Thöông chuû noùi vôùi noù raèng: Khi toâi coøn soáng, ngay döôùi ñaát nôi loø teá löûa coù hai bình vaøng, noù haõy ñaøo leân laáy duøng tuøy yù vaø neân thöông cuùng döôøng Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na, laø baäc trôøi ngöôøi toân kính, khi cuùng döôøng neân xöng teân toâi, nguyeän cho toâi toäi ñöôïc tieâu dieät, sanh vaøo coõi laønh". Thöông chuû nhaän lôøi roài tieáp tuïc ñi veà phía tröôùc, laïi thaáy coù moät khu vöôøn, trong vöôøn coù toøa sö töû, treân toøa coù moät phuï nöõ ñang ngoài, dung maïo ñoan nghieâm; döôùi boán chaân gheá coù boán ngaï quyû. Phuï nöõ naøy töø xa thaáy thöông chuû ñi ñeán lieàn hoûi coù ñoùi khoâng, ñaùp laø ñoùi, phuï nöõ naøy noùi: "Khi ta ñöa thöùc aên thöùc uoáng cho ngöôi, ngöôi höùa laø khoâng ñöôïc cho boán ngaï quyû naøy", thöông chuû baèng loøng, phuï nöõ naøy lieàn doïn thöùc aên thöùc uoáng ra roài aån mình trong phoøng, luùc ñoù boán ngaï quyû caàu xin thöông chuû boá thí thöùc aên thöùc uoáng, thöông chuû ñoäng loøng thöông xoùt neân ñöa thöùc aên thöùc uoáng cho boán ngaï quyû. Ngaï quyû thöù moät ñöôïc thöùc aên, thöùc aên lieàn bieán thaønh cuïc saét noùng;

ngaï quyû thöù hai vöøa ñöôïc thöùc aên, thöùc aên lieàn bieán thaønh caùm; ngaï quyû thöù ba vöøa ñöôïc thöùc aên, thöùc aên lieàn bieán thaønh maùu muû baát tònh; ngaï quyû thöù tö vöøa ñöôïc thöùc aên, thöùc aên bieán thaønh maùu thòt cuûa mình. Ngaï quyû thöù moät vöøa nuoát hoøn saét noùng thì thaân lieàn bò chaùy toûa ra muøi hoâi thoái, phuï nöõ nghe muøi lieàn böôùc ra lôùn tieáng noùi vôùi thöông chuû: "Ngöôi khoâng neân cho chuùng aên uoáng", thöông chuû noùi: "Hoï caàu xin khieán toâi ñoäng loøng thöông xoùt neân ñöa cho", phuï nöõ noùi: "Loøng töø bi cuûa ta coøn hôn

SOÁ 1447 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA BÌ CAÙCH SÖÏ, Quyeån Thöôïng 401

ngöôi, boán ngaï quyû naøy, thöù moät laø choàng ta, thöù hai laø con trai ta, thöù ba laø con daâu ta, thöù boán laø ngöôøi ôû", thöông chuû hoûi: "Caùc vò ñaõ taïo nghieäp gì maø sanh vaøo nôi naøy?", phuï nöõ noùi: "Ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä phaàn nhieàu ít tin, duø ta coù noùi ngöôi cuõng khoâng tin", thöông chuû noùi: "Chính toâi thaáy ngay tröôùc maét, laøm sao khoâng tin", phuï nöõ noùi: "Tröôùc kia ta soáng ôû thoân Baø-saùch-ca laø nöõ Phaïm chí, vaøo ngaøy leã Tueá tinh ta ñang söûa soaïn thöùc aên thì coù Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na ñeán khaát thöïc, ta vui möøng sôùt thöùc aên ñaày baùt cho Thaùnh giaû. Luùc ñoù ta baûo choàng ta neân sanh taâm tuøy hæ cuùng döôøng, choàng ta töùc giaän noùi: Chöa cuùng döôøng cho Baø-la-moân, sao laïi cuùng döôøng cho sa moân troïc ñaàu, sao khoâng cho hoï aên cuïc saét noùng. Ta khuyeân choàng khoâng ñöôïc neân khuyeân tôùi con ta, noù laïi noùi: sao khoâng cho oâng ta aên caùm. Sau ñoù ta sai ngöôøi ôû mang thöùc ñeán cho thaân quyeán, khoâng ngôø treân ñöôøng noù aên heát thöùc aên ngon, khi noù trôû veà ta gaïn hoûi thì noù theà: Neáu toâi coù aên thì ñôøi sau toâi seõ aên maùu muû cuûa mình. Sau ñoù thaân quyeán cho ngöôøi mang thöùc aên tôùi cho ta, con daâu ta laïi aên heát, khi ta gaïn hoûi thì noù theà laø neáu coù aên thì ñôøi sau seõ aên thòt cuûa mình. Thöông chuû, boán ngaï quyû naøy chính laø choàng, con, daâu vaø ngöôøi ôû cuûa ta, do nghieäp nhôn ñoù neân nay thoï thaân ngaï quyû. Ta nhôø cuùng döôøng Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na ñaùng leõ ñöôïc sanh leân cung trôøi Ñeá-thích, vì ta phaùt nguyeän aùc raèng: Neáu caùc ngöôøi thoï quaû baùo, ta seõ taän maét nhìn thaáy, neân nay ta cuõng ñoïa vaøo nôi naøy. Thöông chuû neáu coù ñeán thoân Baø-saùch-ca, haõy noùi vôùi con gaùi cuûa toâi laø daâm nöû ôû trong thoân aáy raèng: Cha meï anh, chò daâu vaø ngöôøi ôû cuûa coâ ñang ñoïa trong coõi ngaï quyû chòu khoå baùo, coâ neân caûi hoái, ñöøng neân laøm vieäc xaáu naøy nöõa", thöông chuû noùi: "Ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä khoù tin, seõ khoâng nghe lôøi toâi noùi", phuï nöõ naøy noùi: "Ngöôi neân noùi vôùi noù raèng: Ngay döôùi giöôøng tröôùc ñaây ta naèm coù choân boán bình vaøng, moät caây gaäy vaøng vaø chaäu röûa baèng vaøng, noù ñaøo leân tuøy yù laáy duøng vaø neân cuùng döôøng Thaùnh giaû Ca- ña-dieãn-na, laø baäc ngöôøi trôøi ñeàu bieát, khi cuùng döôøng neân xöng teân ta, nguyeän cho ta toäi ñöôïc nheï bôùt". Thöông chuû nhaän lôøi roài ñi vaøo phoøng nguû, luùc ñoù boán ngaï quyû noùi vôùi nhau: "Ñôïi thöông chuû nguû say, chuùng ta mang anh ta trôû laïi thoân Baø-saùch-ca, ñeå treân linh saùng cuûa anh ta". Ñeán

saùng hoâm sau thöông chuû thöùc daäy thì thaáy chung quanh mình coù ñaày ñuû vaät duïng, tö cuï, treân ñoù coù ghi teân hoï cuûa mình vôùi haøng chöõ: “Toâi nay boá thí nhöõng vaät duïng naøy nguyeän cho con toâi neáu coùn soáng thì sôùm trôû veà, neáu ñaõ cheát thì sanh vaøo choã naøo nhöõng vaät duïng naøy ñeàu theo con toâi”. Thöông chuû xem xong lieàn suy nghó: “Cha meï cho laø ta ñaõ cheát, vaäy ta caàn gì ôû laïi, ta neân ñeán choã Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na caàu

xuaát gia tu phaïm haïnh”, nghó roài lieàn ñi ñeán choã Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn- na, Thaùnh giaû töø xa thaáy thöông chuû ñi ñeán lieàn hoûi: “Naøy thöông chuû, nay ngöôi ñaõ thaáy hoïa hoaïn cuûa sanh töû chöa?”, ñaùp: “Con ñaõ thaáy, xin Thaùnh giaû cho con xuaát gia, tu phaïm haïnh ñoan tröø daâm noä si”, Thaùnh giaû noùi: “Ngöôi haõy ñi truyeàn ñaït laïi nhöõng lôøi maø hoï ñaõ nhôø ngöôi, sau ñoù ñeán ñaây xuaát gia cuõng khoâng muoän”. Thöông chuû vaâng lôøi lieàn ñi ñeán choã ngöôøi gieát deâ noùi noùi laïi lôøi vò Thieân töû thöù nhaát ñaõ daën, ngöôøi gieát deâ nghe roài noùi raèng: “Cha toâi cheát ñeán nay ñaõ möôøi hai naêm, leõ naøo laïi nhaén lôøi nhö theá ôû trong coõi khaùc, thöông chuû nghe ngöôøi khaùc noùi hay laø chính maét thaáy?”, thöông chuû noùi: “Neáu oâng khoâng tin thì cha oâng coù noùi raèng: Ngay döôùi ñaát choã gieát deâ coù choân möôøi bình vaøng… gioáng nhö ñoaïn vaên treân”, ngöôøi gieát deâ nghe roài lieàn ñaøo leân, quaû nhieân coù choân möôøi bình vaøng môùi tin laø söï thaät. Thöông chuû laïi ñi ñeán choã con cuûa Thieân töû thöù hai, truyeàn ñaït laïi lôøi cuûa Thieân töû ñaõ daën, ngöôøi con naøy nghe roài lieàn noùi: “Cha toâi cheát ñeán nay ñaõ möôøi hai naêm, leõ naøo laïi nhaén lôøi nhö theá ôû trong coõi khaùc, thöông chuû nghe ngöôøi khaùc noùi hay laø chính maét thaáy?”, thöông chuû noùi: “Neáu oâng khoâng tin thì cha oâng coù noùi raèng: Ngay döôùi loø teá löûa coù choân hai bình vaøng… gioáng nhö ñoaïn vaên treân”, ngöôøi con nghe roài lieàn ñaøo ñaát leân, quaû nhieân coù choân hai bình vaøng môùi tin laø söï thaät. Thöông chuû laïi tìm ñeán choã daâm nöõ laø con gaùi cuûa ngöôøi phuï nöõ kia vaø truyeàn ñaït laïi lôøi cuûa baø ta ñaõ daën, ngöôøi con gaùi nghe roài noùi raèng: “Thaân quyeán cuûa toâi cheát ñeán nay ñaõ möôøi hai naêm, leõ naøo laïi nhaén lôøi nhö theá ôû trong coõi khaùc, thöông chuû nghe ngöôøi khaùc noùi hay laø chính maét thaáy?”, thöông chuû noùi: “Neáu coâ khoâng tin thì meï coâ coù noùi raèng: Ngay döôùi giöôøng nguû cuûa baø coù choân möôøi bình vaøng, moät caây gaäy vaøng vaø moät chaäu röûa baèng vaøng… gioáng nhö ñoaïn vaên treân”, ngöôøi con gaùi nghe roài ñaøo leân, quaû nhieân coù choân bình vaøng… môùi tin laø söï thaät. Luùc ñoù thöông chuû cöôøi noùi: “Moïi ngöôøi chæ tin vaøng, khoâng tin lôøi toâi noùi”, ngöôøi con gaùi thaáy thöông chuû cöôøi loä haøm raêng coù moät caùi raêng vaøng, lieàn nhaän ra thöông chuû laø con cuûa tröôûng giaû Baø-la-tieân lieàn hoûi: “OÂng coù phaûi laø con cuûa tröôûng giaû Baø-la-tieân khoâng?”, ñaùp phaûi, ngöôøi con gaùi naøy lieàn chaïy ñeán nhaø baùo tin cho tröôûng giaû bieát. Hai vôï choàng tröôûng giaû nghe coøn ñang chöa tin thì thöông chuû vaøo nhaø, caát tieáng taèng haéng, tröôûng giaû nghe tieáng lieàn nhaän bieát

laø con mình, oâm laáy con khoùc lôùn. Hai vôï choàng tröôûng giaû tröôùc ñaây vì khoùc con neân bò muø, nay thaáy con trôû veà vui möøng khoùc lôùn khieán cho maøng maét tieâu tröø maø saùng maét trôû laïi, ñöôïc thaáy maët con. Luùc ñoù thöôøng chuû noùi vôùi cha meï: “Con muoán xuaát

gia, xin cha meï cho pheùp”, tröôûng giaû noùi: “Chuùng ta vì khoùc con maø bò muø, nay con ñaõ trôû veà, khi cha meï coøn soáng thì con khoâng ñöôïc xuaát gia, ñôïi khi chuùng ta cheát con ñöôïc tuøy yù”. ÖÙc nhó thöôøng cha meï neân ôû laïi nhaø nhöng vaãn ñoïc tuïng kinh ñieån vaø chöùng ñöôïc quaû Döï löu, sau ñoù noùi cho cha meï nghe boán chaân ñeá, cha meï nghe phaùp xong cuõng chöùng ñöôïc quaû Döï löu. Thôøi gian sau cha meï qua ñôøi, ÖÙc nhó sau khi boá thí tu caùc phöôùc nghieäp hoài höôùng cho cha meï xong, lieàn ñeán choã Thaùnh giaû Ca- ña-dieãn-na caàu xin xuaát gia, Thaùnh giaû cho ÖÙc nhó xuaát gia laøm caàu tòch, sau ñoù ÖÙc nhó laïi chöùng ñöôïc quaû Nhaát lai. Vì nôi ÖÙc nhó ôû laø bieân ñòa ít coù Bí-soâ, khoâng ñuû tuùc soá ñeå truyeàn thoï cuï tuùc cho ÖÙc nhó neân ÖÙc nhó chæ laøm Caàu-tòch, ñoái vôùi caùc haønh phaùp cuûa Caàu-tòch ÖÙc nhó ñeàu ñaõ hoïc thoâng, sau ñoù laïi chöùng theâm quaû Baát hoaøn. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø moãi naêm coù hai kyø ñaïi hoäi, taát caû Bí-soâ ñeàu tuï hoäi veà, luùc ñoù caùc Bí-soâ ôû nhöõng nôi khaùc an cö xong tuaàn tuï du haønh ñeán thoân Baø-saùch-ca, thaáy ñuû tuùc soá Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na lieàn cho ÖÙc nhó thoï caän vieân roài daïy cho ÖÙc nhó nhöõng luaät haïnh cuûa Bí-soâ, khoâng bao laâu sau öùc nhó ñoaïn caùc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn. Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch vôùi Ca-ña- dieãn-na: “Ñaïi ñöùc, chuùng con ôû ñaây ñoái vôùi phaùp söï neân laøm ñeàu ñaõ laøm xong, nay chuùng con muoán ñi yeát kieán Theá toân”, Thaùnh giaû noùi: “Laønh thay, tuøy yù”, caùc Bí-soâ lieàn chaáp trì y baùt ñi ñeán thaønh Thaát-la-phieät, ÖÙc nhó cuõng rôøi khoûi choã ngoài söûa y phuïc chaép tay baïch raèng: “OÂ-ba-ñaø-da, con töø tröôùc ñeán nay chæ thaáy OÂ-ba-ñaø-da nhöng chöa gaëp Theá toân, tuy con thaáy ñöôïc phaùp thaân nhöng chöa thaáy ñöôïc saéc thaân, cuùi xin OÂ-ba- ñaø-da cho pheùp con ñi yeát kieán Theá toân”, Thaùnh giaû noùi: “Chö Phaät Nhö lai khoù ñöôïc thaáy, thôøi gian laâu xa môùi ñöôïc gaëp nhö hoa Öu ñaøm, con nay muoán ñi thì cöù tuøy yù. Khi con gaëp Theá toân, con haõy thay maët ta ñaûnh leã Theá toân vaø thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc ít bònh, ít naõo, ñi ñöùng coù thô thôùi vaø an vui khoâng. Con cuõng neân baïch Theá toân naêm vieäc nhö sau: Thoân Baø-saùch-ca laø bieân ñòa, coù ngöôøi muoán thoï caän vieân nhöng khoù tìm ñuû tuùc soá möôøi ngöôøi; ngöôøi ôû bieân quoác thöôøng duøng nöôùc taém giaët ñeå laøm tònh; ñaát nôi ñoù cöùng, treân ñöôøng ñi coù daáu chaân cuûa traâu boø neân khoâng baèng phaúng nhö ñaát ôû caùc nôi khaùc; ngöôøi nöôùc phöông Ñoâng duøng caùc ngoïa cuï baèng da deâ ñen, da nai, da boø...; neáu coù Bí-soâ gôûi y ñeán cho Bí-soâ khaùc, tuy nghe gôûi y ñeán nhöng chöa nhaän vaøo tay, quaù möôøi ngaøy sôi phaïm Xaû-ñoïa, khoâng bieát phaûi laøm sao. Con baïch Phaät naêm vieäc naøy roài, Phaät daïy nhö theá naøo ta cuõng seõ cung kính phuïng haønh”. ÖÙc nhó nhaát taâm ghi nhôù roài töø giaû thaày

saùng hoâm sau leân ñöôøng du haønh ñeán thaønh Thaát-la-phieät, traûi qua nhieàu thoân xoùm môùi ñeán nôi,

SOÁ 1447 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA BÌ CAÙCH SÖÏ, Quyeån Thöôïng 404

sau khi caát y baùt, röûa tay chaân xong ÖÙc nhó lieàn ñeán ñaûnh leã Phaät. Luùc ñoù Phaät ñang thuyeát phaùp cho boán chuùng vaø caùc chuùng Trôøi, Roàng, Quyû thaàn, Quoác vöông, Ñaïi thaàn..., töø xa thaáy ÖÙc nhó ñeán, Phaät lieàn baûo A Nan-ñaø: "Thaày neân saép xeáp giöôøng naèm ngoïa cuï cho ÖÙc nhó", A Nan- ñaø vaâng lôøi saép xeáp xong lieàn baïch Phaät bieát thôøi, Phaät röûa chaân xong vaøo phoøng, naèm nghieâng beân hoâng phaûi khôûi töôûng quang minh, chaùnh nieäm taùc yù nhôù giôø thöùc daäy. Luùc ñoù ÖÙc nhó cuõng röûa chaân roài vaøo phoøng, naèm nghieâng beân hoâng phaûi... ñeán ñeâm saép qua ÖÙc nhó ngoài daäy kieát giaø phu toïa, thaân thaúng ñònh yù, chaùnh nieäm hieän tieàn. Phaät baûo ÖÙc nhó: "Naøy ÖÙc nhó, thaày haõy tuïng kinh luaät maø ta ñaõ giaûng noùi sau khi thaønh ñaïo", ÖÙc nhó tuïng kinh xong, Phaät lieàn khen ngôïi: "Laønh thay, thaày tuïng kinh raát thanh tònh vi dieäu", ÖÙc nhó suy nghó: "OÂ-ba-ñaø-da baûo ta baïch Phaät, baây giôø laø ñuùng luùc neân baïch", nghó roài lieàn rôøi choã ngoài ñaûnh leã Phaät baïch raèng: "Theá toân, con ôû truù xöù A-thaáp-baø-lan, nöôùc Ñöùc giaø, thoân Baø-saùch-ca, thaân giaùo sö cuûa con laø Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na baûo con ñaûnh leã Phaät thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc ít bònh, ít naõo... vaø coù naêm vieäc baïch Theá toân nhö sau: Thoân Baø-saùch-ca laø bieân ñòa, coù ngöôøi muoán thoï caän vieân nhöng khoù tìm ñuû tuùc soá möôøi ngöôøi; ngöôøi ôû bieân quoác thöôøng duøng nöôùc taém giaët ñeå laøm tònh; ñaát nôi ñoù cöùng, treân ñöôøng ñi coù daáu chaân cuûa traâu boø neân khoâng baèng phaúng nhö ñaát ôû caùc nôi khaùc; ngöôøi nöôùc phöông Ñoâng duøng caùc ngoïa cuï baèng da deâ ñen, da nai, da boø...; neáu coù Bí-soâ gôûi y ñeán cho Bí-soâ khaùc, tuy nghe gôûi y ñeán nhöng chöa nhaän vaøo tay, quaù möôøi ngaøy sôï phaïm Xaû-ñoïa, khoâng bieát phaûi laøm sao", Phaät noùi: "Naøy ÖÙc nhó, nhöõng ñieàu thaày vöøa baïch baây giôø laø chöa ñuùng luùc, thaày neân ôû trong Ñaïi chuùng baïch, luùc ñoù ta seõ giaûi ñaùp cho thaày". Saùng sôùm Phaät ñeán trong chuùng ngoài vaøo toøa ngoài xong, Bí-soâ ÖÙc nhó lieàn rôøi khoûi choã ngoài söûa y phuïc chaép tay baïch Phaät: "Bieân quoác ôû phöông Ñoâng taïi thoân Baø-saùch-ca coù Thaùnh giaû Ca-ña- dieãn-na laø thaân giaùo sö cuûa con, baûo con ñaûnh leã Phaät thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc ít bònh, ít naõo, ñi ñöùng coù thô thôùi vaø an vui khoâng vaø coù naêm vieäc baïch Theá toân nhö sau: Thoân Baø-saùch-ca laø bieân ñòa, coù ngöôøi muoán thoï caän vieân nhöng khoù tìm ñuû tuùc soá möôøi ngöôøi; ngöôøi ôû bieân quoác thöôøng duøng nöôùc taém giaët ñeå laøm tònh; ñaát nôi ñoù cöùng, treân ñöôøng ñi coù daáu chaân cuûa traâu boø neân khoâng baèng phaúng nhö ñaát ôû caùc nôi khaùc; ngöôøi nöôùc phöông Ñoâng duøng caùc ngoïa cuï baèng da deâ ñen, da nai, da boø...; neáu coù Bí-soâ gôûi y ñeán cho Bí-soâ khaùc, tuy nghe gôûi y ñeán nhöng chöa nhaän vaøo tay, quaù möôøi ngaøy sôï phaïm Xaû-ñoïa, khoâng bieát phaûi laøm sao", Phaät do nhaân duyeân naøy baûo caùc Bí-soâ: "Töø nay veà sau, ta

khai cho caùc Bí-soâ ôû Bieân phöông naêm Bí-soâ trì luaät ñöôïc truyeàn thoï Caän vieân; nôi Bieân phöông ñaát cöùng, ta khai cho mang giaøy da moät lôùp ñeá, khoâng ñöôïc hai lôùp hay ba lôùp, ñeá giaøy neáu luûng raùch ñöôïc vaù hay thay; neáu coù Bí-soâ gôûi y ñeán cho Bí-soâ khaùc, tuy nghe gôûi ñeán nhöng chöa nhaän y thì quaù möôøi ngaøy khoâng phaïm Xaû-ñoïa". Luùc ñoù Öu-ba-ly ôû trong ñaïi chuùng rôøi choã ngoài ñöùng daäy chaép tay baïch Phaät: "Theá toân khai cho ôû Bieân phöông ñuû naêm Bí-soâ trì luaät ñöôïc truyeàn thoï Caän vieân, con khoâng bieát baét ñaàu töø choã naøo trôû ñi thì goïi laø Bieân phöông?", Phaät noùi: "Töø phöông Ñoâng naøy coù röøng Boân-traø, nôi ñoù coù doøng soâng teân laø Boân-traø, töø choã ñoù trôû ra goïi laø Bieân phöông. Phöông Nam coù nöôùc teân laø Nhieáp-phaït-la-Phaät-ñeå, nôi ñoù coù doøng soâng teân laø Nhieáp-phaït-la Phaät ñeå, töø ñoù trôû ra ngoaøi goøi laø bieân phöông. Phöông Taây coù nöôùc teân laø Toát-thoå-noâ, nôi ñoù coù thoân teân laø OÂ-ba-toá-thoå-noâ, töø ñaây trôû ra ngoaøi goïi laø Bieân phöông. Phöông Baéc coù nuùi teân laø OÂn-thi-la, ngoaøi phaïm vi nuùi naøy goïi laø bieân phöông."Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: "Theá toân, Bí-soâ ÖÙc nhó ñaõ töøng laøm haïnh nghieäp gì maø ñöôïc sanh trong nhaø ñaïi phuù quyù, coøn ôû trong thai meï treân loã tai ñaõ coù ñeo khoen baùu trò giaù voâ löôïng, laïi ñöôïc xuaát gia thoï Caän vieân, tuy chöa gaëp Theá toân ñaõ ñoaïn tröø phieàn naõo, ñaéc quaû voâ hoïc?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Bí-soâ ÖÙc nhó naøy ñoái vôùi nhöõng haïnh nghieäp ñaõ laøm ñôøi tröôùc, nay nhaân duyeân hoäi ngoä trôû laïi töi thoï quaû baùo, khoâng phaûi ñaát nöôùc gioù löûa coù theå laøm hoaïi quaû baùo", Phaät lieàn noùi keä: "Duø traûi qua traêm kieáp, Ngieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töi thoï laáy quaû baùo". "Caùc thaày laéng nghe: Quaù khöù trong Hieàn kieáp khi con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-nhieáp-ba coù ñaày ñuû möôøi hieäu, ôû trong röøng Thi-loäc choã Tieân nhôn ñoïa xöù nöôùc Ba-ni tö coù vua Ngaät-lyù-giaø. Vua duøng phaùp trò nöôùc neân daân chuùng soáng phoàn thònh, aåm thöïc ñaày ñuû khoâng coù thieáu thoán, trong nöôùc khoâng coù hoïa tai, giaëc cöôùp. Vua coù con trai teân laø Thieân sanh ñöôïc laäp laøm Thaùi-töû, luùc ñoù Phaät Ca-nhieáp-ba nhaân duyeân hoùa ñoä ñaõ maõn neân nhaäp Nieát-baøn nhö cuûi heát löûa taét. Vua Ngaät-lyù-giaø duøng goã thôm laøm leã traø tyø, röôùi söõa boø daäp taét löûa, thu xaù-lôïi ñöïng trong boán bình baùu roài xaây thaùp baûy taàng nôi ngaõ tö ñöôøng ñeå thôø xaù-lôïi Phaät, taát caû vaät coáng hieán cuûa nöôùc phöông Ñoâng ñeàu ñöa vaøo trong thaùp cuùng döôøng. Thôøi gian sau vua Ngaät-lyù- giaø qua ñôøi, Thaùi-töû leân ngoâi muoán cuøng caùc ñaïi thaàn kieåm laïi quoác

khoá, caùc ñaïi thaàn thaáy nhöõng vaät coáng hieán töø nöôùc phöông Ñoâng ñeàu ñöa vaøo trong thaùp cuùng döôøng neân taâu vua raèng: "Nhöõng vaät coáng hieán aáy coù neân laáy laïi hay khoâng?", vua noùi: "Nhöõng vieäc maø Tieân vöông ñaõ laøm nhö vua trôøi Ñeá-thích, phaïm thieân, ta laøm sao daùm laáy laïi". Caùc ñaïi thaàn naøy voân khoâng tín kính Phaät phaùp neân baøn vôùi nhau: "Ta neân laøm

phöông tieän ñeå laáy laïi nhöõng vaät coáng hieán aáy”, baøn roài hoï lieàn cho ñoùng cöûa thaønh phía Ñoâng vaø coù coáng hieán vaät gì cuõng khoâng ñöôïc ñöa vaøo trong thaùp. Thôøi gian sau thaùp bò hö hoaïi, luùc ñoù ôû phöông Baéc coù moät thöông chuû daãn caùc thöông nhôn ñeán nöôùc naøy döøng laïi nghæ beân thaùp, thöông chuû vaøo thaùp kính leã môùi thaáy thaùp bò hö hoaïi, laïi thaáy coù moät ngöôøi nöõ ñang queùt thaùp, ngöôøi nöõ naøy voán ñaõ gaëp ñöôïc Phaät Ca-nhieáp-ba vaø ñaõ ôû choã Phaät phaùt taâm thoï hoïc. Thöông chuû hoûi ngöôøi nöõ laø thaùp cuûa ai, ngöôøi nöõ ñaùp laø thaùp cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba, thöông chuû nghe roài sanh taâm Hoan- hæ thaùo ñoâi khoen tai ñöa cho ngöôøi nöõ baùn laáy tieàn ñeå tu boå thaùp vaø noùi: “Neáu toâi trôû laïi seõ cuùng döôøng theâm”, ngöôøi nöõ sau khi baùn ñöôïc tieàn beøn tu boå laïi thaùp. Thôøi gian sau, thöông chuû trôû laïi chieâm ngöôõng thaùp xong laïi phaùt taâm cuùng döôøng theâm loïng baùu, traøng phan vaø phaùt nguyeän:“Nguyeän nhôø coâng ñöùc cuùng döôøng thaùp naøy, ôû ñôøi vò lai sanh ra nôi naøo ñeàu ñöôïc phuù quyù cao sang, ôû choã Phaät vò lai toâi seõ ñöôïc xuaát gia, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn”. Naøy caùc Bí-soâ, thöông chuû xöa kia nay chính laø Bí-soâ ÖÙc nhó, nhôø cuùng döôøng thaùp cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba neân ñôøi ñôøi thöôøng sanh trong nhaø phuù quyù, coøn ôû trong thai meï treân loã tai ñaõ coù ñeo khoen tai baùu. Laïi do nguyeän ñôøi vò lai ñöôïc xuaát gia ñoaïn phieàn naõo chöùng quaû voâ hoïc neân nay ñöôïc nhö lôøi phaùt nguyeän. Chæ vì ôû tröôùc baø meï ñaõ noùi ra lôøi thoâ aùc neân phaûi traûi qua caùc ñòa nguïc treân, cho neân caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc ñen; taïo nghieäp traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc traéng, taïo nghieäp xen taïp thì caûm quaû baùo xen taïp. Caùc thaày neân xa lìa nghieäp xen taïp vaø nghieäp ñen, neân tu nghieäp traéng, ñaây laø lôøi ta daïy, caùc thaày neân hoïc nhö theá.” Caùc Bí-soâ nghe Phaät daïy xong ñeàu Hoan-hæ phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.